

A TÖRVÉNYSZÉK VÉGZÉSE (negyedik tanács)

2011. október 21.*

A T-335/09. sz. ügyben,

a **Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril – Construção, ACE** (székhelye: Porto [Portugália], képviselik: A. Pinto Cardoso és L. Fuzeta da Ponte ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek: A.-M. Rouchaud-Joët és S. Delaude, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: R. Faria da Cunha ügyvéd)

alperes ellen

egyrészt a Bizottság által 2009. július 12-én kibocsátott 3230905272. sz. terhelési értesítés, másrészt a 2009. augusztus 3-i azon levél megsemmisítése iránti kérelme tárgyában, amelyben a Bizottság elrendelte a terhelési értesítés útján követelt összegnek, valamint az ezen összeg után járó késedelmi kamatok megfizetését,

* Az eljárás nyelve: portugál.

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe (előadó) és M. van der Woude bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Végzést

A jogvita előzményei

- 1 Az Európai Közösségek Bizottsága által képviselt Európai Közösség és a Marokkói Királyság 2000. szeptember 22-én konkrét finanszírozási megállapodást kötöttek a MEDA I program keretében (a továbbiakban: konkrét finanszírozási megállapodás). Ez a program az Euro-Mediterrán partnerség (MEDA) keretében végrehajtott gazdasági és társadalmi szerkezeti reformokat kísérő pénzügyi és műszaki intézkedésekről szóló, 1996. július 23-i 1488/96/EK tanácsi rendeleten (HL L 189., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 1. kötet, 278. o.) alapult. A konkrét finanszírozási megállapodás célja Marokkóban, a mediterrán körút – közúti infrastruktúra – El Jebhát és Ajdirt összekötő részének Közösség általi finanszírozása. Ez a megállapodás az ezen útszakaszra vonatkozó építési projekt végrehajtásának és finanszírozásának módjáról szól.

- 2 2004. május 21-én a Marokkói Királyság és a felperes, a Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril – Construção, ACE a Közösség által finanszírozott mediterrán körút egy részére vonatkozó projekt keretében megkötötték az AH 04/2004 szerződést (a továbbiakban: szerződés). A szerződés így különösen a Beni Boufra (Marokkó) és Ajdir közötti útszakaszra vonatkozik.

- 3 A szerződés különös rendelkezései 2. cikkének (1) bekezdése szerint a szerződésre irányadó jog a marokkói jog.

- 4 A Marokkói Királyság a 2006. július 31-i levelében jelentős késedelmeket állapított meg a szerződés alapján megvalósítandó munkák kivitelezésében, és felszólította a felperest e helyzet orvoslására.

- 5 A Marokkói Királyság a 2006. november 16-án arról értesítette a felperest, hogy engedélyezték számára a munkák kivitelezési határidejének meghosszabbítását.

- 6 A Marokkói Királyság a 2008. augusztus 12-i levelében arról tájékoztatta a felperest, hogy a szerződést 2008. augusztus 1-jei hatállyal felmondta a szerződés „Általános rendelkezések” című 2. részének (a továbbiakban: a szerződés általános rendelkezései) 61. cikke és a szerződés „Különös rendelkezések” című 3. részének (a továbbiakban: a szerződés különös rendelkezései) 61. cikke alapján.

- 7 A Marokkói Királyság 2008. október 28-án elkészítette a 41. sz. ideiglenes elszámolást az elvégzett munkákról és a költségekről (a továbbiakban: 41. sz. ideiglenes elszámolás), amelyből többek között kitűnik, hogy a szerződés különös rendelkezéseinek 34. cikke alapján a felperesre terhelték a 3 745 444,76 eurós összegű késedelmi kötbér teljes összegét. Az említett dokumentum 3 948 424,99 euróban határozta meg a felperes által a Marokkói Királyságnak fizetendő teljes összeget.

- 8 A 2009. január 22-i levelében a Bizottság – amely úgy nyilatkozott, hogy a Marokkói Királyság nevében jár el – közölte a felperessel azt a szándékát, hogy a 41. sz. ideiglenes elszámolás, a szerződés különös rendelkezéseinek 34. cikke és a szerződés általános rendelkezéseinek 43.5. cikke alapján 3 948 424,99 eurót fog a felperestől behajtani. A Bizottság ebben a levélben azt közölte a felperessel, hogy 30 nap áll a rendelkezésére az észrevételei előterjesztésére, amelynek hiányában terhelési értesítést intéznek hozzá, amelyben igényelni fogják tőle ezen összeg megfizetését.
- 9 A felperes a 2009. március 23-i levelében közölte a Bizottsággal, hogy vitatja a 41. sz. ideiglenes elszámolást, és a szerződéses felek közötti vitát egyezség útján kívánja rendezni.
- 10 A Marokkói Királyság a 2009. április 23-i belső utasításával jelezte a felperesnek, hogy az elvégzett munkák és költségek elszámolásában 3 825 324,11 eurót fog behajtani, amelyet a 40. sz. ideiglenes elszámolás után fog megállapítani.
- 11 A Bizottság a 2009. június 12-én kelt levelében eljuttatta a felpereshez a 3230905272. sz. terhelési értesítést (a továbbiakban: terhelési értesítés), amelyben a felperestől 3 949 869,02 euró megfizetését igényelte, amely összeg az alkalmazott 3 745 444,76 euró késedelmi kötbérnek és 204 424,26 euró erejéig a „40. sz. ideiglenes elszámolásig számvizsgálati szempontból nem lezárt előleg fennmaradó összegének” felel meg.
- 12 A felperes 2009. június 22-én a Bizottsághoz intézett levelében kérte az említett terhelési értesítés visszavonását.
- 13 A Bizottság a 2009. július 1-jei levelében arról tájékoztatta a felperest, hogy nem adhat kedvező választ a felperes 2009. június 22-i levelére. Ráadásul a Bizottság ebben a levélben kifejtette, hogy a 2009. április 23-i belső utasításban említett összeg – azaz

3 825 324,11 euró – a „40. sz. ideiglenes elszámolásig számvizsgálati szempontból nem lezárt előleg fennmaradó összegének” azaz 204 424,26 eurónak és a késedelmi kötbérnek, azaz 3 745 444,76 eurónak az összege, amelyből levonták a 40. sz. ideiglenes elszámolás által jóváhagyott 124 544,91 eurós összeget.

- 14 A Bizottság 2009. augusztus 3-án levelet küldött a felperesnek (a továbbiakban: emlékeztető levél), amely megállapította, hogy a terhelési értesítésre vonatkozó kifizetés nem történt meg, és felszólította a felperest, hogy a levél kézhezvételétől számított tizenöt napon belül a késedelmi kamatokkal együtt teljesítse az említett kifizetést.
- 15 A Marokkói Királyság a Bizottság marokkói képviselőjéhez intézett 2010. március 26-i levelében megerősítette azt a tényt, hogy a Bizottság számára megbízást adott arra, hogy a felperes által fizetendő összegek megtérítése érdekében a nevében és érdekében eljárjon.

Eljárás és a felek kérelmei

- 16 A Törvényszék Hivatalához 2009. augusztus 24-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.
- 17 A Törvényszék Hivatalához 2009. december 22-én benyújtott külön beadványában a Bizottság a Törvényszék eljárási szabályzatának 114. cikke alapján elfogadhatatlansági kifogást emelt.

18 2010. február 12-én a felperes megtette az elfogadhatatlansági kifogásra vonatkozó észrevételeit.

19 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

- semmisítse meg a terhelési értesítést és az emlékeztető levelet;
- kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére, abban az esetben is, ha a keresetet a Törvényszék – mint elfogadhatatlant – elutasítaná.

20 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

- a keresetet mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant utasítsa el;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

21 Az eljárási szabályzat 114. cikkének 1. §-a szerint a fél kérelmére a Törvényszék az ügy érdemét nem érintve dönt az elfogadhatatlanság tárgyában. Ugyanezen cikk 3. §-a szerint, ha a Törvényszék másként nem határoz, az eljárás a továbbiakban szóbeli.

- 22 A jelen ügyben a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy az eljárási iratok a szóbeli szakasz megnyitása nélkül is kellő tájékoztatást nyújtanak ahhoz, hogy határozatot hozzon a Bizottság által előterjesztett kérelemről.
- 23 A Bizottság a jelen kereset elfogadhatatlanságára hivatkozik azzal érvelve egyrészt, hogy a Törvényszéknek erre vonatkozóan nincs hatásköre, mivel a terhelési értesítést szerződéses keretben bocsátották ki, másrészt az EK 230. cikk értelmében sem a terhelési értesítés, sem a emlékeztető levél nem megtámadható aktus.
- 24 Ebben a tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EK 230. cikk értelmében a közösségi bíróságok az intézmények azon aktusainak jogszerűségét vizsgálják meg, amelyek harmadik személyekre nézve joghatással járnak, jelentős mértékben megváltoztatva jogi helyzetüket (a Bíróság 60/81. sz., IBM kontra Bizottság ügyben 1981. november 11-én hozott ítéletének [EBHT 1981., 2639. o.] 9. pontja és a Törvényszék T-377/00., T-379/00., T-380/00., T-260/01. és T-272/01. sz., Philip Morris International kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. január 15-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-1. o.] 81. pontja).
- 25 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ez a hatáskör kizárólag az EK 249. cikkben említett, az intézményeknek a Szerződésben meghatározott rendelkezések alapján hozott aktusaira vonatkozik (lásd a Törvényszék T-314/03. és T-378/03. sz., Musée Grévin kontra Bizottság egyesített ügyekben 2004. május 10-én hozott végzésének [EBHT 2004., II-1421. o.] 63. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 26 Ezzel szemben az intézmények által tisztán szerződéses jogviszony keretében hozott, annak elválaszthatatlan részét képező aktusok jellegükből adódóan nem tartoznak azon, az EK 249. cikkben felsorolt aktusok közé, amelyeknek az EK 230. cikk alapján a megsemmisítését lehet kérni a közösségi bíróságtól (a fenti 25. pontban hivatkozott Musée Grévin kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott végzés 64. pontja).

- 27 A jelen esetben az ügy irataiból kitűnik, hogy a terhelési értesítéssel és az emlékeztető levéllel – amelyeknek a szerződés teljesítésének elmaradására és a számvizsgálati szempontból nem lezárt előleg fennmaradó összegére tekintettel a felperes által a Marokkói Királyságnak fizetendő késedelmi kötbér beszedése a célja – a Bizottság, ahogyan azt ő maga is kiemelte, a szerződés keretében a Marokkói Királyság nevében és érdekében járt el.
- 28 Ugyanis, először is a Marokkói Királyság által a felpereshez intézett 2006. július 31-i és 2008. augusztus 12-i levelekből kitűnik, hogy a Marokkói Királyság a szerződés teljesítésének elmaradását már 2006-ban megállapította, ami 2008-ban az említett szerződés felmondásához vezetett. A 2008. október 28-án kelt 41. sz. ideiglenes elszámolással a Marokkói Királyság közölte a felperessel, hogy a szerződés általános rendelkezéseinek 34. cikke és a szerződés különös rendelkezéseinek 34. cikke alapján késedelmi kötbér fizetendő a Marokkói Királyságnak. A szerződés általános rendelkezéseinek 34. cikke szerint a Marokkói Királyság átalány-kártérítésre jogosult a szerződés teljesítésének késedelme esetén, és a szerződés különös rendelkezéseinek 34. cikke előírja az említett átalány-kártérítés kiszámításának módját.
- 29 Továbbá rá kell mutatni, hogy a 2009. január 22-i levélből – amellyel a Bizottság arról tájékoztatta a felperest, hogy terhelési értesítést fog intézni hozzá – egyértelműen kitűnik, hogy az említett terhelési értesítés a szerződés különös rendelkezéseinek 34. cikkén, valamint a szerződés általános rendelkezéseinek 43.5. cikkén alapul. A szerződés általános rendelkezéseinek 43.5. cikke előírja, hogy az ajánlattevő köteles visszafizetni a Marokkói Királyságnak a fizetendő végösszeget meghaladóan fizetett összegeket. Hangsúlyozni kell még egyrészt, hogy a 2009. január 22-i levélben a Bizottság úgy nyilatkozott, hogy a Marokkói Királyság érdekében jár el, másrészt a Marokkói Királyság a Bizottság marokkói képviselőjéhez intézett 2010. március 26-i levélben megerősítette, hogy megbízást adott a Bizottságnak arra, hogy a felperes által a Marokkói Királyságnak fizetendő összegek megtérítése céljából az utóbbi nevében és érdekében eljárjon.
- 30 Végül a Bizottság által a felpereshez intézett 2009. július 1-jei levélből kitűnik, hogy a terhelési értesítést a szerződés 34.1. cikke alapján bocsátották ki. A Bizottság

ugyanebben a levélben kifejti, hogy a terhelési értesítés a 2009. április 23-i belső utasításon alapul, amellyel a Marokkói Királyság arról tájékoztatta a felperest, hogy be fogja hajtani a 3 825 324,11 eurós összeget, amely többek között a késedelmi kötbérnek és az előleg számvizsgálati szempontból nem lezárt fennmaradó összegének felelt meg.

- 31 A fentiekre tekintettel a Bizottság által kibocsátott terhelési értesítést úgy kell tekinteni, hogy az a felperes és a Marokkói Királyság között fennálló szerződéses viszony keretébe illeszkedik. Ráadásul, mivel az emlékeztető levél egyetlen célja, hogy a felhívja a felperest a terhelési értesítésben szereplő összegek megfizetésére, ez a levél szintén a szerződés keretébe illeszkedik.
- 32 Mindazonáltal az intézmény által a szerződéses összefüggésben elfogadott jogi aktust elválaszthatónak kell tekinteni ettől az összefüggéstől, ha egyrészt azt az intézmény a saját hatáskörének gyakorlása során fogadta el, másrészt ha önmagában a jogi aktus a címzett érdekeinek befolyásolására alkalmas kötelező joghatással rendelkezik, tehát megsemmisítés iránti keresettel megtámadható. E körülmények között a jogi aktus címzettje által benyújtott megsemmisítés iránti keresetet elfogadhatónak kell tekinteni (lásd ebben az értelemben és analógia útján a Bíróság C-395/95. P. sz., Geotronics kontra Bizottság ügyben 1997. április 22-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-2271. o.] 14. és 15. pontját és a Törvényszék T-481/08. sz., Alisei kontra Bizottság ügyben 2010. február 8-án hozott végzésének [EBHT 2010., II-117. o.] 63. és 64. pontját).
- 33 Ebben az összefüggésben az „intézmény saját hatáskörén” azokat a Szerződéseken vagy a másodlagos jogon alapuló hatásköröket kell érteni, amelyek az intézmény hatósági jogaihoz tartoznak, és amelyek ezáltal az intézménynek lehetővé teszik, hogy harmadik személyek vonatkozásában egyoldalúan hozzon létre vagy módosítson jogokat és kötelezéseket. Ezzel szemben a szerződéses jogok intézmény általi gyakorlása – amennyiben az Unió megbízást kapott arra, hogy az egyik szerződéses fél nevében és érdekében eljárjon – nem minősül az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett saját hatáskör gyakorlásának.

- 34 Márpedig a jelen esetben, ahogyan arra a fenti 27?31. pont rámutatott, mind a terhelési értesítést, mind a emlékeztető levelet azon megbízás teljesítése során fogadták el, amelyet a Marokkói Királyság adott az Uniónak a neki – a szerződés különös rendelkezései és a szerződés általános rendelkezései értelmében – a felperes által fizetendő követelések behajtása érdekében. Ennélfogva az említett intézkedések nem minősülnek a Bizottságot az uniós jog alapján megillető hatósági jogok gyakorlásának.
- 35 Következésképpen a Bizottság esetében nem teljesült a saját hatáskörök gyakorlására vonatkozó feltétel.
- 36 Ebből következően, anélkül hogy szükség volna annak vizsgálatára, hogy a terhelési értesítés és a emlékeztető levél önmagukban rendelkeznek-e a felperes érdekeinek befolyásolására alkalmas kötelező joghatással, a jelen keresetet mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

A költségekről

- 37 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 3. §-a alapján részleges pernyertesség esetén, illetve kivételes okból a Törvényszék elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit.
- 38 A jelen esetben, annak ellenére, hogy a felperes pervesztes lett, a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a Bizottság a terhelési értesítés megszerkesztésekor nem fogalmazott világosan és egyértelműen. Ugyanis a terhelési értesítés bizonyos elemei – különösen az EK 256. cikk alapján végrehajtható okiratnak minősülő határozat esetleges elfogadására való utalás – azt a benyomást kelthetik a felperesben, hogy a Bizottság saját

hatáskörének gyakorlása során elfogadott jogi aktusról van szó. Erre a körülményre tekintettel a Törvényszék úgy véli, hogy a jelen ügy körülményei megfelelő értékelésnek minősül, ha úgy határoz, hogy a Bizottság maga viseli saját költségeit, valamint a felperes részéről felmerült költségeket.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék a keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja.**

- 2) Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit, valamint a Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril – Construção, ACE részéről felmerült költségeket.**

Luxembourg, 2011. október 21.

E. Coulon
hivatalvezető

I. Pelikánová
elnök